

Ôsma správa pre Európsku komisiu

v zmysle článku 4 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/30/ES zo dňa 08. 05. 2003 o podpore používania biopalív alebo iných obnoviteľných palív v doprave

Predkladá:

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Sekcia energetiky (odbor palív a energetiky)

Mierová 19, 827 15 Bratislava 212

Slovenská republika

(Tel.: + 421-2-4858 7024; alebo + 421-2-4858 7124; alebo + 421-2-4858 7224

Fax: + 421-2-4333 9287)

Internetová stránka: <http://www.economy.gov.sk>

E-mail: info@economy.gov.sk

Bratislava jún 2011

Úvod

Táto správa sa predkladá v zmysle článku 4 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/30/ES zo dňa 08.05.2003 o podpore používania biopalív alebo iných obnoviteľných palív v doprave a jeho znenie je nasledovné:

„...Členské štáty do 1. júla každého roku podajú Komisii správu o:

- opatreniach prijatých na podporu používania biopalív alebo iných obnoviteľných palív ako náhrady za naftu alebo benzín na dopravné účely,
- celkovom predaji palív v doprave a podiel biopalív, čistých alebo zmiešaných, ako aj iných obnoviteľných palív uvedených na trh za predchádzajúci rok. Členské štáty v prípade potreby predložia správu o akýchkoľvek výnimočných podmienkach pri dodávkach surovej ropy alebo ropných výrobkov, ktoré mali vplyv na obchodovanie s biopalivami a inými obnoviteľnými palivami ...“.

1. Opatrenia prijaté na podporu používania biopalív alebo iných obnoviteľných palív ako náhrady za naftu alebo benzín na dopravné účely

1.1. Legislatívny rámec pre uvádzanie biopalív na trh v roku 2010

- Uvádzanie biopalív na trh s motorovými palivami bolo v roku 2010 ustanovené zákonom č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov Z platného znenia tohto zákona vyplýva, že
- podľa § 19 ods. 6 prevádzkovateľ daňového skladu, ktorým je podnik na výrobu minerálneho oleja uvedeného v § 6 ods. 1 písm. a) a d), je oprávnený na základe povolenia na výrobu zmesi v prítomnosti osoby poverenej colným úradom vyrábať minerálny olej ako zmes
 - a) minerálneho oleja kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 11 41, 2710 11 45 a 2710 11 49 a najviac 15 % biogénnej látky uvedenej v § 4 ods. 7 písm. c),
 - b) minerálneho oleja kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 19 41, 2710 19 45 a 2710 19 49 a biogénnej látky uvedenej v § 4 ods. 7 písm. a).
 - Podľa § 6 ods. 5 na minerálny olej uvedený
 - a) v § 19 ods. 6 písm. a) sa uplatní sadzba dane podľa odseku 1 písm. a) znížená o 47/100-percentuálneho podielu biogénnej látky (ETBE) uvedenej v § 4 ods. 7 písm. c) v zmesi, najviac však o 7,05 %,
 - b) v § 19 ods. 6 písm. b) sa uplatní sadzba dane podľa odseku 1 písm. d) znížená o percentuálny podiel biogénnej látky uvedenej v § 4 ods. 7 písm. a) v zmesi, najviac však o 5 %.
 - Podľa § 6 ods. 1 sadzba dane sa ustanovuje takto:
 - a) motorový benzín kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49 514,50 eura/1 000 litrov,
 - d) plynový olej kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 19 41, 2710 19 45 a 2710 19 49 s výnimkou podľa § 7 ods. 1 481,31 eura/1 000 litrov.
 - Podľa § 4 ods. 7 biogénnymi látkami sú
 - a) rastlinné tuky a oleje, tiež chemicky modifikované, uvedené v kapitole 15 colného sadzobníka, ako aj estery z nich vyrobené, ak podiel uhlíkovodíkových látok v nich obsiahnutý nie je vyšší ako 5 % objemu,
 - c) etyltercbutyléter vyrobený z etanolu kódu kombinovanej nomenklatúry 2207 20 00, ktorý nie je syntetického pôvodu.
- Nariadenie vlády SR č. 246/2006 Z. z. ustanovuje pre výrobcu a predajcu povinnosť ponúkať v motorových benzínoch a motorovej naftě na dopravné účely minimálne množstvá biopalív (alebo iných obnoviteľných palív), ktoré je pre jednotlivé obdobia vyjadrené nasledovne
- do 31. decembra 2006 v referenčnej hodnote 2 %, vypočítanej z energetického obsahu celkového množstva motorových benzínov a motorovej nafty uvedených na trh,

- od 1. januára 2007 do 31. decembra 2008 v referenčnej hodnote 2 %, vypočítanej z energetického obsahu celkového množstva motorových benzínov a motorovej nafty uvedených na trh.
- od 1. januára 2009 do 31. januára 2009 v referenčnej hodnote 3,4 %, vypočítanej z energetického obsahu celkového množstva motorových benzínov a motorovej nafty uvedených na trh.
- od 1. januára 2010 do 31. decembra 2010 v referenčnej hodnote 3,7 %, vypočítanej z energetického obsahu celkového množstva motorových benzínov a motorovej nafty uvedených na trh.

1.2. Notifikácia štátnej pomoci na realizáciu programu biopalív v roku 2009

Európska komisia v rámci procedurálneho postupu notifikácie svojím rozhodnutím (písomné oznámenie zo dňa 19.07.2007) schválila „Štátnu pomoc N 360/2006 – Slovensko. Zvýhodnený daňový režim na používanie palív z obnoviteľných zdrojov na základe smernice 2003/96/ES (biopalivá)“.

Z rozhodujúcich opatrení zo schválenej schémy pomoci vyplýva, že:

- oslobodenie od spotrebnej dane sa vzťahuje na palivové zmesi benzínu s ETBE a nafty s estermi a zníženie spotrebnej dane pre tieto zmesové palivá je ustanovené do úrovne 7,05 %, resp. do úrovne 5 % objemových;
- zníženie spotrebnej dane pre biopalivá sa udeľuje len tým spoločnostiam, ktoré pôsobia ako daňové sklady;
- opatrenie sa má uplatňovať po dobu 6 rokov (od dátumu účinnosti zákona o spotrebnej dani z minerálneho oleja) za ustanovených podmienok a zníženie spotrebnej dane sa poskytuje zo štátnych prostriedkov a toto opatrenie má podporiť spoločnosti, ktoré vyrábajú a ponúkajú biopalivá na slovenskom trhu.

1.3. Prehľad o plnení nariadenia vlády SR č. 246/2006 Z. z. v roku 2010

a) Informácia o uvádzaní biopalív na vnútorný trh SR s motorovými palivami

(§3, §5 a §5a nariadenia vlády k biopalivám)

Realizácia programu biopalív pokračovala aj v roku 2010 a uskutočňovala sa reťazcom podnikateľských subjektov „pestovateľ/chovateľ – spracovateľ – výrobca biozložiek a motorových palív – distribútor – spotrebiteľ/zákazník“ ako:

- primiešavanie esterov do časti vyrobenej motorovej nafty v kvalite STN EN 590, resp. motorová nafta s prímiesou esterov v kvalite EN 590 bola na domáci trh uvádzaná z dovozu;
- primiešavanie ETBE (etyltercbutyléteru) do motorového benzínu v kvalite STN EN 228 s následným uvádzaním tohto výrobku na domáci trh.

Realizácia programu biopalív je kvantifikovaná ako plnenie referenčnej hodnoty pre biopalivá, ustanovenej hodnotou 3,7 %. Skutočne dosiahnuté plnenie referenčnej hodnoty za rok 2010 je vyjadrené údajom 3,79 % energetického obsahu z celkového množstva motorového benzínu a motorovej nafty.

2. Celkový predaj palív v doprave a podiel biopalív, čistých alebo zmiešaných, ako aj iných obnoviteľných palív uvedených na trh za predchádzajúci rok

2.1. Vnútrotrh SR s motorovými palivami od účinnosti nariadenia vlády k biopalivám

Nariadením vlády SR č. 246/2006 Z. z. o minimálnom množstve pohonných látok vyrobených z obnoviteľných zdrojov v motorových benzínoch a motorovej naftě uvádzaných na trh Slovenskej republiky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 304/2008 Z.z., v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 402/2010 Z.z. (ďalej len „nariadenie vlády k biopalivám“), s účinnosťou od 01. mája 2006, bola zabezpečená transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/30/ES z 8. mája 2003 o podpore používania biopalív alebo iných obnoviteľných palív v doprave do právneho poriadku Slovenskej republiky.

V roku 2010 bolo do voľného daňového obehu umiestnených 89,691 PJ motorových palív, z toho biozložky predstavovali 3,79 %.

Program biopalív bol v roku 2010 realizovaný ako:

- primiešavanie esterov do časti vyrobenej motorovej nafty v kvalite podľa STN EN 590 (vo verzii z r. 2004), resp. motorová nafta s prímiesou esterov v kvalite podľa EN 590 (vo verzii z r. 2004) bola na domáci trh uvádzaná z dovozu;
- primiešavanie ETBE (etyltercbutyléter) do časti motorového benzínu v kvalite podľa STN EN 228 (vo verzii z r. 2004) s následným uvádzaním tohto výrobku na domáci trh.

Dňa 1. januára 2009 nadobudla účinnosť predbežná slovenská technická norma STN P 65 6535. Zmesové palivo pre vznetové motory s obsahom 30 % objemu metylesterov mastných kyselín /FAME/. Uvedené palivo, označované ako palivo B30, je určené na pohon prispôbienených vznetových motorov napríklad v uzavretých vozových parkoch, v stacionárnych strojoch alebo necestných vozidlách. Táto predbežná slovenská technická norma je určená na praktické overenie požiadaviek na palivo s takýmto vysokým obsahom biozložky až do júla 2011. Je predpoklad, že uvedené palivo môže prispieť k vyššiemu využívaniu biopalív v doprave v podmienkach Slovenskej republiky.

Na trhu SR s pohonnými látkami sa uplatňovali biopalivá 1. generácie ako nízko percentuálne zmesi biozložiek s uhlíkovodíkovými palivami, distribuované prostredníctvom existujúcej infraštruktúry (distribučný systém a predajné miesta). Nahradenie časti fosílného motorového paliva biopalivom predstavuje najjednoduchší spôsob predovšetkým preto, lebo sa môže použiť vo všetkých typoch motorových vozidiel (zákazník nemusí byť o takejto prítomnosti biopaliva vo výslednom motorovom palive informovaný).

Povinnosť uvádzať biopalivá na domáci trh (ako tzv. povinná ponuka - „obligatory placing“) bola pre rok 2010 ustanovená v § 5 ods. 1 písm. c) nariadenia vlády č. 402/2010 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 246/2006 Z. z. referenčnou hodnotou na úrovni 3,7 %. Týmto vyplynula pre ten-ktorý podnikateľský subjekt povinnosť uviesť na trh biopalivá v množstve zodpovedajúcom tejto referenčnej hodnote, vypočítanej z energetického obsahu z celkového množstva motorových palív súvisiacich s jeho podnikateľskými aktivitami za rok 2010.

Plnenie programu biopalív uvádza nasledovná tabuľka:

Tovarová komodita	rok 2008		rok 2009		rok 2010	
benzín, (t; m ³)	737 517	987 065	700 665	934 038	635 434	847 012
ETBE, (t; m ³)	23 232	31 241	45 531	56 155	47 389	63 593
obsah ETBE v zmesi, (% obj.)	-	3,16	-	6,01	-	7,51
Referenčné hodnoty (% ETBE na energetický obsah benzínu)	0,83	-	1,71	-	2,34	-
nafta, (t; m ³)	1 411 751	1 687 577	1 248 690	1 482 989	1 468 535	1 753 373
estery, (t; m ³)	65 357	74 199	62 048	70 433	74 706	85 030
obsah esterov v zmesi, (% obj.)	-	4,396	-	4,75	-	4,85
Referenčné hodnoty (% esterov na energetický obsah nafty)	3,63	-	3,8	-	4,41	-
celkové referenčné hodnoty (% biozložiek na energetický obsah motorových palív)	2,65	-	3,4	-	3,79	-

Zdroj štatistických údajov:

Informácie predajcov a výrobcov, poskytnuté MH SR v súlade s nariadením vlády č. 246/2006 Z.z. – údaje za komodity benzín a nafta, údaje za komodity estery a ETBE údaje za r.2008, r. 2009 a r. 2010.

Energetický podiel biozložiek v roku 2010 bol vypočítaný na základe údajov uvedených v prílohe III. smernice o OZE 2009/28/ES.

Prepočty údajov za rok 2010 podľa RED 2009/28/ES:

Motorové palivo/bio	množstvo v tonách	vyjadrenie v PJ	Vyjadrenie v toe
automobilový benzín	635 434	25,286	603 944
motorová nafta	1 468 535	59,935	1 431 515
ETBE	47 389	1,706	40 748
MERO	74 706	2,764	66 020

1 toe = 41,868 GJ (The IEA/OECD define one toe to be equal to 41.868 GJ^[1] or 11.63 MWh)

Záver

Európsky parlament prijal 23. apríla 2009 Smernicu Európskeho parlamentu a rady 2009/28/ES o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES. Novoprijatou smernicou sa ustanovuje spoločný rámec presadzovania energie z obnoviteľných zdrojov. Stanovujú sa v nej záväzné národné ciele pre celkový podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej energetickej spotrebe a ciele pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov v doprave (10%). Touto smernicou sa ustanovujú kritériá trvalej udržateľnosti pre biopalivá a biokvapaliny. V nadväznosti na túto smernicu prijala Slovenská republika 6.10.2010 Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov, v ktorom sú stanovené národné ciele pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov energie spotrebovanej v doprave na obdobie rokov 2011 až 2020. V roku 2010 bol tiež schválený zákon č. 492/2010 ktorým bol novelizovaný zákon č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby. Týmto zákonom boli okrem iného stanovené referenčné hodnoty pre uvádzanie pohonných látok s obsahom biopalív na trh, až do roku 2020.